

Eerste zondag door het jaar C

Jezus' doop in de Jordaan.

Jezus hoorde zeker bij de mensen die zich verwant voelden met de prediking van Johannes de Doper, – radicaliteit! Hij liet zich door Johannes dopen in de Jordaan, de rivier die symbool was

van het beloofde land dat zou druipen van melk en honing. Johannes moet het hoe dan ook gezien hebben of gehoord of vermoed, dat Jezus in de vervulling van die belofte een definitieve rol zou spelen. Hij zag de Geest van God, dat wil zeggen: hij heeft Hem herkend als Degene die definitief Israël van uitzichtloosheid zou bevrijden, barmhartig, liefdevol en voorzichtig.

Thema: “Blanco cheque”

EERSTE LEZING uit de profetie van Jesaja (42,1-4.6-7)

Zo spreekt de Heer: 'Dit is mijn dienaar, die ik ondersteun, mijn uitverkorene in wie ik behagen schep: mijn geest stort ik over hem uit, gerechtigheid laat hij stralen over de volken. Hij roept niet, hij schreeuwt niet en op straat verheft hij zijn stem niet. Het geknakte riet zal hij niet breken, de kwijnende vlaspit niet doven, in waarheid zal hij de gerechtigheid laten stralen. Onvermoeid en ongebroken zal hij op aarde gerechtigheid laten zegevieren: de verre kusten zien uit naar zijn leer. Ik, de Heer, roep u in gerechtigheid. Ik neem u bij de hand en waak over u en maak u voor de mensen tot het teken van mijn verbond en tot een licht voor de volken. Blinden zult gij de ogen openen, gevangenen uit hun kerker bevrijden en uit de gevangenis allen die in duisternis zitten.'

TWEDE LEZING U uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas (3,15-16.21-22)

In die tijd toen het volk vol verwachting was en iedereen zich aangaande Johannes de vraag stelde of hij niet de Messias zou zijn, gaf Johannes aan allen het antwoord: “Ik doop u met water, maar er komt iemand die sterker is

dan ik; ik ben niet waardig de riem van zijn sandalen los te maken. “Hij zal u dopen met de heilige Geest en met vuur.” Terwijl al het volk zich liet dopen, en Jezus na zijn doop in gebed was, geschiedde het dat de hemel openging, en dat de heilige Geest, in lichamelijke gedaante als een duif, over Hem neerdaalde, en dat een stem uit de hemel sprak: “Gij zijt mijn Zoon, de welbeminde, in U heb Ik mijn behagen gesteld.”

OVERWEGING

Regelmatig, dierbare mensen, hoor je van groeperingen, die de verachting van de wereld prediken. Dat is niet alleen maar van recente tijd, want Jean-Jacques Rousseau deed dat al in de 18de eeuw, overigens geïnspireerd door soortgelijke ambities in het oude Griekenland. Rousseau dacht zijn kinderen te gerieven door ze los van de wereld groot te brengen, waarvan overigens de opzet mislukte. En dan met een grote sprong in de tijd waren het de Jehova's getuigen die het einde der tijden voorspelden en predikten van de wereld afstand te nemen voor de toegang tot hun duizendjarig rijk. Dat is langzamerhand voorbij want hun voorspellingen kwamen niet uit. Maar de propaganda was nog maar net ten einde of de Bhagwanbeweging claimde de aandacht, – weliswaar niet met opvattingen over het einde der tijden, maar ook weer met, jawel: wereldverachting. Ook die beweging is weer grotendeels voorbij. En ook in onze tijd zijn er veel spirituele bewegingen met soortgelijke doelen. Er is kennelijk steeds behoefte aan.

Dierbare mensen, wat is dat toch boeiend. Wat houdt mensen bezig? Is het de vraag wat je te doen staat als het aanbod van de wereld door de mand valt? Uit het antwoord op die vraag is van alles voortgekomen, – van bv. afschuwelijke boetprocessies in de Middeleeuwen tot heldhaftige bekering toe, bv. Franciscus van Assisi. Zolang als de geschiedenis vertelt, zijn mensen altijd al bezig geweest met definitieve, onomkeerbare veranderingen in het leven tot heil van zichzelf en van de gemeenschap.

Een grote vertegenwoordiger daarvan was in het begin van onze jaartelling Johannes de Doper. Hij ging de barricaden op en predikte bekering. Zij die niet wilden, waren gewaarschuwd, maar hij zegt er niet bij waarvoor. De bekering moest dienen om de ogen te openen voor de Messias die het joodse volk al zo lang verwachtte. Die Messias zou niet een doodgewone profeet zijn, zoals het volk er dozijnen had gekend, want dié zou een

absoluut einde stellen aan alle ellende in het leven: de hemel op aarde! Allereerst zouden natuurlijk de Romeinen het land uit worden gegooid en dan zou er een tijdperk komen van een eeuwige vrede.

De hoop op de oude belofte aan Abraham van dat land van melk en honing had in die tijd iedereen al lang opgegeven, – geen hond die er nog in geloofde. Toch kreeg Johannes de Doper mensen achter zich aan, niet omdat de boodschap verschildte van wat vroegere profeten allemaal zeiden, maar de invulling werd anders. Ze groeiden naar de openheid voor een andere invulling van de oude belofte, – precies zoals uw en ook mijn leven door onze ervaring wordt bestuurd. De oproep van Johannes de Doper van toen, is daarom ook nú een appèl op u en mij. Het joodse volk was gestrand in een de burgerlijkheid van een comfort-zone, die je als vanzelf drijft naar wat de wereld in de aanbidding heeft. Ook al toen het joodse volk na zijn woestijntijd zich vestigde op een vaste plek, kwam er aandacht voor andere goden.

Weet u, dierbare mensen, het is namens het evangelie dat ik de vraag stel: Wat zie je in wat je nu hebt? Laten we eerlijk zijn: de huidige wereld en enige kennis van de geschiedenis geven reden tot somberheid. Maar stel het geval, dat er in pakweg 10 jaar onze wereld er een zou zijn van recht, vrede en orde, ben je dan waar je wezen wilt? Het is dan alsof er geen vraag meer zou zijn naar de zin van je leven, naar onvervulde verlangens.

Dierbare mensen, het succes van Johannes de Doper zat 'm in zijn belofte: er zou iemand komen die groot zou zijn en tegenover wie Johannes zelf nog minder zou zijn dan een slaaf. Die persoon zou een absoluut einde stellen aan alle ellende in het leven, – ook aan wat het burgerdom als ellende zag.

De vraag is of die verwachting uitgekomen is, want behalve dat Jezus van Nazareth in ongenade viel en terechtgesteld is als een misdadiger (– niet echt groot dus –), staan de mensen op deze wereld bij miljoenen met getrokken messen tegenover elkaar en is de grond onder onze voeten doordrenkt van tranen en bloed over onrecht, miskenning, verdrukking, mishandeling, ziekte, verminking en zo meer. Met andere woorden: waar hebben we het nog eigenlijk over? Hoe verdedig je zo iets? Hoe is het nog vol te houden, dat Jezus Christus iemand zou zijn die een einde aan alle ellende zou stellen.

Dierbare mensen, het gaat over de vraag wat je van een toekomst verwacht of hoopt, dus over de vraag wat je gelukkig maakt. Voor een kind is het misschien een stukje speelgoed, maar met het klimmen van de jaren ga je leren wat echt de moeite en aandacht waard is. En de vraag is natuurlijk consequent: wat is 't dat een einde stelt

aan mogelijk verdriet, – ofwel: wat is 't dat tegen alles bestand is?

Ik sta er dikwijls verwonderd over hoe geweldig goed de één kan omgaan met wat een ander een ramp vindt. Wat gebeurde er in Johannes de Doper toen hij Jezus doopte en voor hem de hemel open ging. Wat zag hij als een verlossing? Hij zal niet gedacht hebben dat de dokters werkloos zouden worden en de begraafplaatsen gesloten. Het gaat daarover eigenlijk helemaal niet.

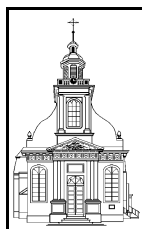
Dierbare mensen, waar het wel over gaat, is een definitieve oplossing voor je persoonlijke onmacht. Allerlei predikers wereldverachting hebben gemeenschappelijk, dat zij hun leven zelf willen besturen, – ja, terwijl de enige verlossing nou net gelegen is in het uit handen kunnen geven van wat je zelf bedenkt. Dat is de aanvaarding van een blanco cheque, in het vertrouwen dat hij gedekt is. Het is gedoopt zijn met de H.Geest zoals Johannes de Doper het noemt, – ondergedompeld zijn met de Geest van God en niet van mensen.

Ook Johannes de Doper wist niet precies hoe dat lopen zou, maar dat is nou net de inhoud van zijn boodschap: het heft uit handen geven, geloven dat wat er ook is of komt, je geborgen bent in God. Is dat moeilijk? Nee, behalve als je baas wilt blijven in eigen huis. Dan wordt geloven bijna onmogelijk.

Misschien, dierbare mensen, is het dát wat Johannes de Doper heeft gezien.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 13 januari 2019
© Frans E.M.Verhaar pr.